

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 03-02-040/23-8373/2

Podgorica, 06.12.2023. godine

Za: MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Filipu Raduloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o potvrđivanju međunarodne konvencije iz Najrobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine

Veza: Vaš akt br. 01-345/23-325/1 od 17.11.2023. godine

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom *Predlog zakona o potvrđivanju međunarodne konvencije iz Najrobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni Predlog zakona i Izveštaj o analizi uticaja propisa navodi se, da za implementaciju navedenog Predloga zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Države.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog zakona o potvrđivanju međunarodne konvencije iz Najrobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine*.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Kontakt osobe:

Ivana Radojičić, Direktorat za ekonomsko-finansijski sistem, ivana.radojicic@mif.gov.me;

Ratko Novović, Direktorat za državni budžet, ratko.novovic@mif.gov.me.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o potvrđivanju Međunarodne konvencije iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Donošenjem Zakona o potvrđivanju Međunarodne konvencije iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine, Crna Gora će stvoriti pravnu osnovu za donošenje propisa kojima se štiti sigurnost plovidbe domaćih i stranih plovnih objekata od oštećenja koja mogu nastati nasukanjem na olupinama potonulih ili polupotonulih brodova ili djelova broda. Konkretnije, ratifikacijom predmetne konvencije Crna Gora će u međunarodnoj pomorskoj plovidbi preuzeti prava i obaveze obalne države na čijim unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru plove (tranzitiraju), uplovljavaju i isplovljavaju strani i domaći plovni objekti (brodovi, jahte,), kao i prava i obaveze Crne Gore kao države zastave, čiji plovni objekti (brodovi, jahte,....) upisani u upisnike brodova i registar jahti, plove u međunarodnoj plovidbi i za koje Crna Gora snosi punu pravnu odgovornost u međunarodnim sporovima. <p>Primjena predmetne konvencije se u načelu odnosi isključivo na olupine nastale van teritorijalnog mora Crne Gore, a po zahtjevu Crne Gore (podnošenjem izjave Generalnom sekretaru IMO-a) mogu se primijeniti i na prostor unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore. Ovako proširena „nadležnost“ Nairobi konvencije omogućava Crnoj Gori da nastankom olupine u navedenim teritorijalnim vodama Crne Gore, naredi vlasniku stranog ili domaćeg plovnog objekta (olupine) da istu ukloni i omogući nesmetanu i sigurnu plovidbu u vodama Crne Gore.</p> <p>Takođe, primjenom člana 12 stav 1 Konvencije upisani vlasnik broda bruto tonaže 300 (300 BT) i više, dužan je da ima osiguranje ili drugu finansijsku garanciju, kao što je garancija banke ili slične institucije, radi pokrića odgovornosti u slučaju da njegov brod ili dio njegovog broda bude proglašen olupinom u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore. Osiguranje ili druga finansijska garancija će biti obavezna na svim brodovima preko 300 BT koji prolaze (tranzitiraju), uplovljavaju i isplovljavaju u/iz luka i sidrišta Crne Gore, a potvrđivaće se Svjedočanstvom kojeg izade država članica Konvencije u kojoj je brod upisan, ili neka druga država potpisnica ako država upisa broda nije članica Nairobi konvencije.</p> <p>Konvencija se ne primjenjuje na ratne brodove bez obzira na njihovu veličinu i državnu pripadnost.</p> <p>Kada su u pitanju prava i obaveze Crne Gore kao države zastave, Konvencija nameće obavezu da naši brodovi upisani u upisnike brodova Crne Gore moraju imati osiguranje ili drugu finansijsku</p>	

garanciju na brodu, koja treba da bude potvrđena odgovarajućim Svjedočanstvom izdatim od strane crnogorske pomorske administracije.

Posjedovanjem ovakvih Svjedočanstava i osiguranja odnosno drugih finansijskih garancija, naši brodovi će izbjeći rizik od zadržavanja (neplaniranog zaustavljanja od strane lučkih vlasti zemalja domaćina) u nekoj od međunarodnih luka u kojima crnogorski brodovi vrše ukrcaj ili iskrcaj tereta.

Donošenje i sprovođenje Zakona o potvrđivanju Međunarodne konvencije iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine, doprinijeće jačanju nacionalnog pravnog okvira koji unaprijeđuje aktivnosti na zaštiti mora od zagađenja sa pomorskih objekata kao i osigurati ispunjenje zahtijeva Međunarodne pomorske organizacije o potvrđivanju međunarodno – pravnih instrumenata.

Potreba za donošenjem Zakona o ratifikaciji predmetne konvencije pospješena je odlukom sa 55. sjednice Odbora Pariškog Memoranduma održane u Bukureštu, Rumunija, u maju 2022. godine. Tom Odlukom Međunarodna konvencija iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine postaje obavezujući instrument inspeksijskog nadzora stranih plovnih objekata u lukama regiona Paris MoU. Ova odluka je stupila na snagu 1. jula 2022. godine, i za Crnu Goru, koja je od 1. Jula 2023. godine punopravna članice Paris MoU, je obavezujuća;

- Obzirom na specifičnost obavljanja pomorskog saobraćaja i velike vjerovatnoće da neki brod u toku svoje plovidbe teritorijalnim morem i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore doživi pomorsku nesreću koja za posledicu ima nastanak olupine u moru, te ista dalje ugrožava plovidbu drugih plovnih objekata, vrlo je važno da u pravnom sistemu države imamo mehanizam uklanjanja tih olupina i da to uklanjanje ne ide na štetu i trošak države. Sa druge strane, za brodove koji u međunarodnoj pomorskoj plovidbi plovo pod crnogorskom zastavom stvara se obaveza vlasniku broda da za svoje brodove uvijek mora da ima polisu osiguranja ili drugu finansijsku garanciju kojom će pokriti sve eventualne troškove uklanjanja nastale olupine, pa ti troškovi neće ići na teret državnog budžeta Crne Gore;
- Posledice nedostatka pravnog okvira kojim Crna Gora traži od vlasnika plovnog objekta da o svom trošku ukloni olupinu, može izazvati trošak za budžet Crne Gore bilo da se radi o uklanjanju olupine stranog plovnog objekta u vodama Crne Gore ili crnogorskog plovnog objekta kao olupine u teritorijalnim vodama neke druge države;
- Međunarodna konvencija iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine koja je odlukom sa 55. sjednice Odbora Pariškog Memoranduma postala obavezujući instrumenat inspeksijskog nadzora stranih brodova koji uplovljavaju u zemlje EU od 01. Jula 2022 godine, stvorila je obavezu posjedovanja polise osiguranja ili neke druge finansijske garancije na tim brodovima, što se može okarakterisati kao dodatni trošak vlasnika brodova. Ratifikovali mi ili ne ovu konvenciju brodovi pod crnogorskom zastavom već morati da imaju ova finansijska obezbjeđenja, samo je pitanje hoćemo li se mi kao obalna država zaštititi na isti način od eventualnih olupina stranih plovnih objekata?
- "Status quo" opcija je opcija koja ne bi bila dobro rešenje iz razloga što se Predlogom zakona, na međunarodno priznati način, štiti državni budžet od troškova koji mogu nastati stvaranjem olupine u vodama Crne Gore ili troškova koji mogu nastati kada crnogorski brod postane olupina u vodama neke druge pomorske države.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**

- **Navesti uskladenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Predloženim propisom na međunarodno priznati način, štiti se državni budžet od troškova koji mogu nastati stvaranjem olupine (potonuća stranog ili crnogorskog plovnog objekta) u vodama Crne Gore ili troškova koji mogu nastati kada crnogorski brod postane olupina u vodama neke druge pomorske države. Olupina se zbog sigurnosti pomorske plovidbe I zaštite mora od zagađenja mora ukloniti a ratifikacija konvencije odlučuje hoće li to biti urađeno o trošku države Crne Gore ili vlasnika plovnog objekta.
- Dana 27. juna 2019. godine, Vlada Crne Gore je usvojila Strategiju razvoja saobraćaja – Crna Gora 2019-2035, koja između ostalog predviđa unapređenje sigurnosti plovidbe i zaštitu mora od zagađenja donošenjem relevantnih IMO instrumenata u koje se svakako ubraja i Međunarodna konvencija iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Ratifikacija Međunarodne konvencije iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine, predstavlja početni korak u ostvarivanju krajnjeg cilja, stvaranju obavezujućih normi kojima Crna Gora zahtijeva od vlasnika stranih i domaćih plovnih objekata da na svojim brodovima moraju imati važeću polisu osiguranja ili drugu finansijsku garanciju (potvrđenu Svjedočanstvom države zastave) ako žele nesmetano da plove u vodama Crne Gore ili da moraju imati važeću polisu osiguranja ili drugu finansijsku garanciju ako žele da na svojim brodovima viju crnogorsku zastavu u međunarodnoj plovidbi.
- Predlogom zakona ne odstupaju se od nacionalnih interesa i propisa, pa nema osnova za razmatranje “status quo” opcije ili neregulatorne opcije.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Međunarodna konvencija iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine koja je odlukom sa 55. sjednice Odbora Pariškog Memoranduma postala obavezujući instrumenat inspekcijaskog nadzora stranih brodova koji uplovljavaju u zemlje EU od 01. Jula 2022 godine, stvorila je obavezu posjedovanja polise osiguranja ili neke druge finansijske garancije na tim brodovima, što se može okarakterisati kao dodatni trošak vlasnika brodova. Ratifikovali mi ili ne ovu konvenciju brodovi pod crnogorskom zastavom zbog prirode međunarodnog transporta kojem pripadaju već

morati da imaju ova finansijska obezbjeđenja, samo je pitanje hoćemo li se mi kao obalna država zaštititi na isti način od eventualnih olupina stranih plovih objekata kao što to rade zemlje EU?

- Obzirom da je Međunarodna konvencija iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine stupila na snagu još 2015 godine, mnoge države potpisnice u svojim lukama zahtijevaju od stranih brodova, koji svraću u te luke, da posjeduju polisu osiguranja ili drugu finansijsku garanciju potvrđenu Svjedočanstvom države zastave pod kojom brod plovi. Na osnovu navedenog zahtjeva brodovi pod crnogorskom zastavom, zaposleni u međunarodnoj plovidbi, već odavno posjeduju ove polise osiguranja sa potvrdom – sertifikatom neke od država koja je ovu konvenciju ratifikovala.

Usvajanjem ove konvencije sa predlogom Izjave, međunarodnu praksu obaveznog posjedovanja polise osiguranja prilikom uplovljenja u luke država potpisnica konvencije ćemo prenijeti kao obavezu i u crnogorskim lukama, a brodovi pod crnogorskom zastavom više neće morati da traže drugu državu da im odgovarajućim svjedočanstvom potvrdila vjerodostojnost polise osiguranja ili drugog finansijskog obezbjeđenja.

Na osnovu navedenog, da se zaključiti da ne postoje dodatni troškovi ni za strane brodove koji svraću u crnogorske luke jer isti već imaju predmetne polise osiguranja i svjedočanstva koja to potvrđuju, a brodovima pod crnogorskom zastavom će se smanjiti troškovi izdavanja svjedočanstva od strane neke druge države potpisnice konvencije;

- Da, jer će Crna Gora biti zaštićena od eventualnih troškova uklanjanja olupina brodova ili djelova brodova;
- Predmetni Predlog zakona nema uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata, kao ni uticaja na konkurentnost u pomorskoj privredu;
- Predmetni Predlog zakona nema uticaja na povećanje administrativnih opterećenja ili stvaranja drugih biznis barijera;

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Obrazložiti.**

- Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore;

- Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore;
- Za implementaciju ovog zakona nema međunarodnih finansijskih obaveza;
- Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore;
- Ne, Zakonom o potvrđivanju Međunarodne konvencije iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine nijesu predviđeni podzakonski akti;
- Ne, potvrđivanjem Međunarodne konvencije iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine, preuzima se međunarodni instrumenat da vlasnik broda odgovara za troškove lociranja, označavanja i uklanjanja olupine;
- Predlog zakona nema finansijskih izdataka;
- Ne, jer predlog zakona o potvrđivanju nema finansijskih izdataka;
- Da, u tačkama 4, 5, 6 i 7 data su jasnija pojašnjenja na osnovu sugestija Ministarstva finansija;
- Zakon o ratifikaciji ne predviđa izmjenu teksta konvencije koja se potvrđuje;

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Predlog zakona o ratifikaciji Međunarodne konvencije iz Nairobija o uklanjanju olupina iz 2007. godine sadrži originalni tekst konvencije na engleskom jeziku i njegov prevod na crnogorski jezik te nije bilo potrebe za dodatnim konsultacijama zainteresovanih strana;
- Nije korišćena eksterna ekspertna podrška a konsultacije su izvršene sa Sekretarijatom za zakonodavstvo.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Potencijalnih prepreka za implementaciju propisa nema.
- U implementacionom procesu doći će do izmjena i dopuna zakonskih propisa kojima se obezbjeđuje sigurnost plovidbe i zaštita mora od zagađenja;
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa, u okviru svojih nadležnosti, biće zaduženo Ministarstvo kapitalnih investicija i Uprava pomorske sigurnosti i upravljanje lukama Crne Gore.
- Izvještaji inspeksijskog nadzora stranih brodova u crnogorskim lukama (tzv. PSC inspekcija) će biti jasni indikatori primjene predmetne konvencije i Zakona.

Datum i mjesto:

Podgorica, 17. novembar 2023. godine

